

ด่วนที่สุด

ที่ ปน ๐๐๒๓.๔/ ๖ คคทท

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเคซา ปน ๙๔๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอรื้อกรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตัวโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร
เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี
และนายกเทศมนตรีเมืองตะลุบัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๘/ว ๑๓๒๓
ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรณีกรรมการขนส่งทางบกได้ขอให้พิจารณาปัญหาข้อกฎหมาย เรื่อง ขอรื้อกรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บ
ค่าเช่าช่องจำหน่ายตัวโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑)
ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว และมีความเห็นว่า เมื่อเทศบาลนครลำปางมีหน้าที่และอำนาจในการบริหาร
จัดการสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางแล้ว หากเทศบาลนครลำปางประสงค์จะจัดเก็บค่าเช่าช่องจำหน่าย
ตัวโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางจากผู้ประกอบการขนส่ง และให้ตกเป็นรายได้
จากทรัพย์สินของเทศบาล โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖
ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว เทศบาลนครลำปางย่อมสามารถเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตัวโดยสารภายในอาคารสถานี
ขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางให้เหมาะสมและถูกต้อง ตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดได้ ทั้งนี้
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว จึงให้จังหวัดปัตตานีแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
ทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ดังนั้น จังหวัดปัตตานีจึงแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและใช้เป็นแนวทาง
ในการปฏิบัติต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อเป็นแนวทางถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรหมพิริยะ กิจนุสนธิ์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร ๐-๗๓๓๔-๙๕๑๙ ต่อ ๑๐๙
โทรสาร ๐-๗๓๓๓-๖๕๘๑

- ☐ ผ.บ.ท.
- ☐ กง.บถ.
- ☐ กง.สส.
- ☒ กง.กม.
- ☐ กง.ก.

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๑๐.๘/ว ๗๗๒๗

Print วันที่ 19.๕๕ น.

ออก. ปิดตานี้
4243
วันที่ 02 พ.ค. 2562
9.15 น.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๗0 เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอรื้อกรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๑๕๔
ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๒ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า
กรมการขนส่งทางบกได้ขอให้พิจารณาปัญหาข้อกฎหมาย เรื่อง ขอรื้อกรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่า
ช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณา
ข้อหาดังกล่าว และมีความเห็นว่า เมื่อเทศบาลนครลำปางมีหน้าที่และอำนาจในการบริหารจัดการสถานีขนส่ง
ผู้โดยสารจังหวัดลำปางแล้ว หากเทศบาลนครลำปางประสงค์จะจัดเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายใน
อาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางจากผู้ประกอบการขนส่ง และให้ตกเป็นรายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล
โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับระเบียบ
กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว
เทศบาลนครลำปางย่อมสามารถเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร
จังหวัดลำปางให้เหมาะสมและถูกต้อง ตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดได้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในพื้นที่ทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
ส่วนส่งเสริมการกระจายอำนาจและการจัดทำงบประมาณเงินอุดหนุน
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๓๐๑, ๒๓๐๒
โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๖๙๕๖
ผู้ประสานงาน นายเฉลิม ประสาททอง ๐๘๔-๓๖๒๓๐๑๖

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๔/ ๖๕๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ..... 22523
วันที่ 22 มี.ค. 2562
เวลา.....

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๕ เมษายน ๒๕๖๒

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
เลขรับ..... 6605
วันที่ ๒๒ มี.ค. ๒๕๖๒
เวลา 16.40 น.

เรื่อง ขอรื้อกรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตัวโดยสารภายในอาคารสถานี
ขนส่งผู้โดยสาร

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/ป ๓๗
ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่าย
ตัวโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารของเทศบาลนครลำปาง

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกเก็บ
ค่าเช่าช่องจำหน่ายตัวโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารของเทศบาลนครลำปาง
และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)
กระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการขนส่งทางบก) กระทรวงมหาดไทย
(กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และเทศบาลนครลำปาง แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว
และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ
ตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรวณ เสงตระกูล)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สจ.
เลขรับ..... 626
วันที่ ๒๓ มี.ค. ๒๕๖๒
เวลา..... ๐๙.๓๗ น.

— กฤษฎีกา

✱

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๓๐๑ (นางสาวพัชรีย์)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๙๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

(นายเฉลิม ประสาททอง)
ผอ.สจ.

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร
ของเทศบาลนครลำปาง

กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๔๐๘/๑๖๔๒๑ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางได้มีหนังสือหารือกรมการขนส่งทางบก กรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจากผู้ประกอบการขนส่งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น สามารถดำเนินการได้หรือไม่เพียงใด โดยเทศบาลนครลำปางและกรมการขนส่งทางบกมีความเห็นแตกต่างกัน ดังนี้

๑. เทศบาลนครลำปางเห็นว่า กรมการขนส่งทางบกได้ถ่ายโอนภารกิจการบริหารการดำเนินการสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปาง และทำการส่งมอบทรัพย์สินและโอนอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว เทศบาลนครลำปางจึงเป็นผู้บริหารและดำเนินกิจการสถานีขนส่งผู้โดยสาร มีหน้าที่จัดให้มีและควบคุมการจราจร รวมทั้งมีสิทธิใช้สอยและมีรายได้อันเกิดจากการทำกิจการที่จราจรของเทศบาลนครลำปาง ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๑ ได้มีมติเห็นชอบให้เทศบาลนครลำปางนำพื้นที่ช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางไปจัดหาผลประโยชน์ในทรัพย์สินได้ โดยอาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว

๒. กรมการขนส่งทางบกเห็นว่า กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้สถานีขนส่งผู้โดยสารเป็นสถานที่ซึ่งใช้เป็นศูนย์รวม กระจาย และสับเปลี่ยนรถสำหรับการขนส่งผู้โดยสาร รวมทั้งเป็นสถานที่ให้บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง มิใช่เป็นเพียงสถานที่หยุดรับส่งผู้โดยสารหรือสถานที่จอดรถเท่านั้น โดยในการดำเนินการสถานีขนส่งผู้โดยสารจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎระเบียบที่เกี่ยวกับการดำเนินการสถานีขนส่งผู้โดยสาร ซึ่งตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการบริหารและดำเนินกิจการสถานีขนส่งผู้โดยสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องจัดสรรพื้นที่ภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร เพื่อให้ผู้ประกอบการขนส่งใช้เป็นสถานที่จำหน่ายตั๋วโดยสารอย่างเพียงพอและเป็นระเบียบ โดยต้องจัดให้มีป้ายแสดงอัตราค่าโดยสารและรายละเอียด

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๑๕๑ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เส้นทางให้บริการอย่างชัดเจน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินการกิจการสถานีนสงฆ์โดยสธารเป็นไป ด้วยความเรียบร้อย และผู้โดยสธารได้รับความสะดวกในการเดินทาง ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบโดยไม่เป็นธรรม จากผู้ประกอบการขนสง มีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการกิจการของผู้ประกอบการขนสง เท่านั้น ประกอบกับระเบียบกระทรวงคมนาคม ว่าด้วยการรับจ่ายเงินค่าบริการสถานีนสง กรรมการขนสงทางบก พ.ศ. ๒๕๓๒ มีได้กำหนดให้ค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารเป็นรายรับที่เกิดจาก การดำเนินการกิจการสถานีนสงฆ์โดยสธาร ดังนั้น เทศบาลนครลำปางจึงมีอาจเรียกเก็บ ค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีนสงฆ์โดยสธารจังหวัดลำปาง โดยถือเป็นรายรับ อันเกิดจากการทำกิจการที่จอตระตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความถูกต้อง และเพื่อรักษาผลประโยชน์ ของทางราชการและเกิดความเป็นธรรมกับผู้ประกอบการขนสง รวมทั้งคุ้มครองประชาชนผู้ใช้บริการ จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า เทศบาลนครลำปางสามารถดำเนินการเรียกเก็บ ค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีนสงฆ์โดยสธารได้หรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมการขนสงทางบก โดยมีผู้แทนสำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการขนสงทางบก) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น) และผู้แทนเทศบาลนครลำปาง เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ปัจจุบันกรมการขนสงทางบก ได้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านการบริหารจัดการสถานีนสงฆ์โดยสธารบางส่วนให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องบริหารจัดการสถานีนสงฆ์ให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะที่มี ผลใช้บังคับในเรื่องดังกล่าว ซึ่งข้อ ๔^๑ แห่งระเบียบกรมการขนสงทางบก ว่าด้วยการบริหารและ ดำเนินการกิจการสถานีนสงฆ์โดยสธารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการขนสงทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานีนสง ห์โดยสธารไม่ว่าจะออกโดยกรมการขนสงทางบกหรือหน่วยงานอื่น แต่ปรากฏว่าพระราชบัญญัติ การขนสงทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องมิได้มีบทบัญญัติใดกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ประเภทใดได้บ้างสำหรับการดำเนินการ กิจการสถานีนสงฆ์โดยสธาร ประกอบกับข้อ ๑๙^๒ แห่งระเบียบกรมการขนสงทางบก ว่าด้วยการบริหาร และดำเนินการกิจการสถานีนสงฆ์โดยสธารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ กำหนดไว้แต่เพียงให้องค์กร

^๑ข้อ ๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินงานสถานีนสงฆ์โดยสธารต้องปฏิบัติให้เป็นไปตาม บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการขนสงทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานีนสงฆ์โดยสธารไม่ว่าจะออกโดยกรมการขนสงทางบกหรือหน่วยงานอื่น ตลอดจนต้องบริหารจัดการงานสถานีนสงฆ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

^๒ข้อ ๑๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเก็บค่าบริการสถานีนสงฆ์ให้เป็นไปตามอัตรา ที่คณะกรรมการควบคุมการขนสงทางบกกลางกำหนด

ปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเก็บค่าบริการสถานียชนสงฆ์ให้เป็นไปตามอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด โดยกรมการขนส่งทางบกได้ออกประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง การกำหนดอัตราค่าบริการสถานียชนสงฆ์และระเบียบปฏิบัติการใช้สถานียชนสงฆ์ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๓๓ กำหนดไว้เฉพาะอัตราค่าบริการที่ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งจะต้องชำระให้แก่สถานียชนสงฆ์โดยสารสำหรับการเดินทางในอัตราค่าบริการต่อคันต่อเที่ยวเท่านั้น อีกทั้งข้อ ๕^๓ และข้อ ๖^๔ แห่งระเบียบกระทรวงคมนาคม ว่าด้วยการรับจ่ายเงินค่าบริการสถานียชนสงฆ์ กรมการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๓๒ กำหนดให้ค่าบริการสถานียชนสงฆ์จำนวนเก้าประเภทที่ถือเป็นเงินรายรับอันเกิดจากการดำเนินกิจการสถานียชนสงฆ์โดยสารที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ในอัตราร้อยละ ๒๕ ของจำนวนเงินที่ได้รับทั้งสิ้นนั้น เป็นระเบียบที่ออกตามความในมาตรา ๒๕^๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการ

ข้อ ๕ ในระเบียบ

“ค่าบริการสถานียชนสงฆ์” หมายความว่า บรรดาเงินรายรับที่เกิดจากการดำเนินกิจการสถานียชนสงฆ์โดยสาร ซึ่งมีดังนี้

- (๑) เงินรายรับค่าบริการใช้สถานียชนสงฆ์ตามประกาศกรมการขนส่งทางบก
- (๒) เงินส่วนลดจากการใช้โทรศัพท์สาธารณะ
- (๓) เงินรายรับจากการจัดให้มีบริการห้องสุขา
- (๔) เงินรายรับจากการจัดให้มีบริการจำหน่ายสินค้าเบ็ดเตล็ดและเครื่องดื่ม
- (๕) เงินรายรับจากการจัดให้มีบริการรับฝากสิ่งของ
- (๖) เงินรายรับจากการจัดให้มีรถรับจ้าง
- (๗) เงินรายรับค่าบริการจอดรถรับจ้าง
- (๘) เงินรายรับค่าบริการรถเข็นขนสัมภาระสิ่งของ
- (๙) เงินรายได้อื่น ๆ ซึ่งต้องขอตกลงกับกระทรวงการคลังเป็นกรณี ๆ ไป

ข้อ ๖ ค่าบริการสถานียชนสงฆ์ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินในอัตราร้อยละ ๒๕ ของจำนวนเงินที่ได้รับทั้งสิ้น เว้นแต่จะได้รับความตกลงกับกระทรวงการคลังเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๒๔ บรรดาเงินที่ส่วนราชการได้รับเป็นกรณีพิเศษ ไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ หรือได้รับชำระตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ทรัพย์สิน หรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการ ให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินนั้นนำส่งคลังตามระเบียบหรือข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

ส่วนราชการใดได้รับเงินที่มีผู้มอบให้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการนั้นใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นก็ดี หรือได้รับเงินที่เกิดจากทรัพย์สินซึ่งมีผู้มอบให้เพื่อหาดอกผลใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นก็ดี ให้ส่วนราชการนั้นจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันภายในวงเงินที่ได้รับนั้นได้ และไม่ต้องนำส่งคลัง

ในกรณีส่วนราชการได้รับเงินตามโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศอื่นใด หรือบุคคลใด ไม่ว่าจะเป็เงินให้กู้หรือให้เปล่า รวมทั้งเงินที่ส่วนราชการได้รับสืบนีเนื่องมาจากโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือเช่นว่านั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเป็นอย่างอื่นโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้

รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินในกรณีต่อไปนี้ นำเงินนั้นไปใช้จ่ายโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้ คือ

(มีต่อหน้าถัดไป)

งบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗^๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดให้อัตราค่าบริการสถานียขนส่งตามที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อันได้แก่ บรรดาเงินรายรับที่เกิดจากการดำเนินกิจการสถานียขนส่งผู้โดยสาร ถือเป็นรายรับที่ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินเท่านั้น มิได้เป็นระเบียบที่กำหนดเกี่ยวกับประเภทของเงินรายรับที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บได้จากการประกอบกิจการสถานียขนส่งผู้โดยสารแต่อย่างใด

สำหรับข้อโต้แย้งที่ว่า การเรียกเก็บค่าบริการได้แต่เฉพาะที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนดอัตราไว้ นั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๑๑๕ วรรคสอง^๗ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ แล้ว จะเห็นว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางบกมีอำนาจที่จะกำหนดค่าบริการในการดำเนินการของสถานียขนส่งในเรื่องใดก็ได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนดเท่านั้น มิได้ให้อำนาจคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางเป็นผู้กำหนดค่าบริการทุกชนิด เรื่องใดที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางเห็นควรกำหนดอัตราขึ้นสูงไว้ คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางย่อมออกประกาศกำหนดอัตราสูงสุดได้ตามที่เห็นสมควร เรื่องใดไม่เป็นการสมควรที่จะต้องกำหนดอัตราขึ้นสูง ผู้มีอำนาจย่อมกำหนดอัตราค่าบริการได้ตามที่เห็นสมควร ดังจะเห็นได้ว่ากรมการขนส่งทางบกก็ได้เรียกเก็บค่าบริการนอกเหนือจากที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางได้กำหนดอัตราขึ้นสูงไว้ เช่น ค่าบริการห้องสุขา ค่าบริการที่จัดให้มีการจำหน่ายสินค้าเบ็ดเตล็ดและเครื่องดื่ม ทั้งนี้ ตามข้อ ๕^๘ แห่งระเบียบกระทรวงคมนาคม ว่าด้วยการรับจ่ายเงินค่าบริการสถานียขนส่ง กรมการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๓๒

เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางได้กำหนดเฉพาะอัตราค่าบริการในการใช้สถานียขนส่งตามประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง การกำหนดอัตราค่าบริการสถานียขนส่งและระเบียบปฏิบัติการใช้สถานียขนส่งฯ เท่านั้น และมีได้มีบทบัญญัติของกฎหมายใดกำหนดอัตราค่าบริการสถานียขนส่งกรณีอื่นไว้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการบริหารจัดการกิจการสถานียขนส่งผู้โดยสารจึงมีหน้าที่และอำนาจ

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๕)

(๑) เงินที่ได้รับในลักษณะค่าชดเชยความเสียหายหรือสิ้นเปลืองแห่งทรัพย์สินและจำเป็นต้องจ่ายเพื่อภาระทรัพย์สินหรือจัดให้ทรัพย์สินคืนมา

(๒) เงินรายรับของส่วนราชการที่เป็นสถานพยาบาล สถานศึกษา หรือสถานอื่นใดที่อำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณประโยชน์หรือประชาชนเคราะห์

(๓) เงินที่ได้รับในลักษณะผลพลอยได้จากการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ การจ่ายเงินตาม (๒) และ (๓) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ

^๖ต่อมาพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ วรรคห้า เป็นดังนี้ “การจ่ายเงินตาม (๒) และ (๓) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ ส่วนการจำหน่ายหุ้นและการซื้อหุ้นตาม (๔) ต้องเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลังที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี” ซึ่งยังคงมีหลักการเช่นเดิม

“มาตรา ๑๑๕ ๓๑๓

๓๑๓

ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดค่าบริการในการดำเนินการของสถานียขนส่งไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด

๓๑๓

๓๑๓

“โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

ในการบริหารและดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับสถานีส่งผู้โดยสาร รวมทั้งสามารถจัดหาประโยชน์ตอบแทนการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินจากอาคารสถานีส่งผู้โดยสารนั้น เพื่อนำมาบริหารจัดการและพัฒนาส่งเสริมการดำเนินกิจการสถานีส่งผู้โดยสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป ดังนั้น เมื่อเทศบาลนครลำปางมีหน้าที่และอำนาจในการบริหารจัดการสถานีส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางแล้ว หากเทศบาลนครลำปางประสงค์จะจัดเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางจากผู้ประกอบการขนส่งและให้ตกเป็นรายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๖ (๓)^๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว เทศบาลนครลำปางย่อมสามารถเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางให้เหมาะสมและถูกต้องตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดได้

(นางสาวจรรวณ เห่งตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๖๒

มาตรา ๖๖ เทศบาลอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

๑. ค่าเช่า

๑. ค่าเช่า

(๓) รายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล

๑. ค่าเช่า

๑. ค่าเช่า